

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain, maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain ja Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

***Asia***

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain, maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain ja Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain 3 §:n muuttamisesta (HE 41/2015 vp).

***Valiokuntakäsittely***

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 9/2015 vp).

***Päätös***

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

## **Laki**

### **maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*kumotaan* maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (192/2013) 8 §:n 1 momentin 6 kohta,  
*muutetaan* 6 §:n 2 momentti, 11 §:n 1 momentin 3 a kohta, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 22 §:n 2 momentti, 24 §:n 1 ja 3 momentti, 26 §:n 1 momentti, 28 §:n 1 momentti, 31 §:n 2 momentti, 8 luvun otsikko, 42 ja 43 § sekä 53 §:n 1 ja 4 momentti,  
sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 2 momentti laissa 1361/2014, 11 §:n 1 momentin 3 a kohta laissa 1365/2014, 12 §:n 1 momentti laissa 501/2014, 12 §:n 2 momentti osaksi laissa 1361/2014, 42 § laissa 584/2014 ja 43 § laissa 1358/2014, sekä  
*lisätään* lakiin uusi 7 a ja 41 a § seuraavasti:

## Eduskunnan vastaus EV 104/2015 vp

### 6 §

#### *Maaseutuvirasto*

Maaseutuvirasto tekee päätöksen kansallisten tukien lain 6 §:n 2 kohdassa tarkoitettua kuljetusavustuksesta ja tuesta kotieläintalouden palveluille sekä eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäkorvauksista annetun lain 5 §:n mukaisesta ympäristökorvauksesta, kun korvauksen perusteena on viimeksi mainitun pykälän 7 momentissa tarkoitettu alkuperäiskasvien varmuuskokoelmien ylläpitoa koskeva sopimus tai alkuperäisrotujen perimän säilytystä koskeva sopimus. Asian käsittelyyn Maaseutuvirastossa sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään.

### 7 a §

#### *Turvallisuus- ja kemikaalivirasto*

Poiketen siitä, mitä 7 §:ssä säädetään, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto ohjaa ja valvoo täydentävien ehtojen noudattamisen valvontaa kansanterveyden sekä eläinten ja kasvien terveyden alaan kuuluvien kasvinsuojeluaineiden osalta.

### 11 §

#### *Kunta*

Kunta tekee päätöksen:

3 a) suorien tukien lain 5 §:ssä tarkoitetun ennakkoluvan myöntämisestä sekä 6 ja 6 a §:ssä tarkoitettua ennallistamisvelvoitteesta;

### 12 §

#### *Viranomaisen alueellinen toimivalta*

Jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (897/2009) nojalla toimivallasta muuta säädetä, toimivaltainen on se tämän lain 8—11 §:ssä tarkoitettu viranomainen, jonka toimialueella maatilalla sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella pääosa maatilalla sijaitsee.

Edellä 1 momentista poiketen toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jollei elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain nojalla toimivallasta muuta säädetä, on se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, jonka toimialueella:

- 1) investointi toteutetaan, jos hakemus koskee ei-tuotannollista investointia;
- 2) sopimuksen kohteena oleva alue sijaitsee, jos ympäristösopimuksen hakija on eräistä ohjelmaperusteisista viljelijäituista annetun lain 5 §:n 5 momentissa tarkoitettu rekisteröity yhdistys tai vesioikeudellinen yhteisö;

## Eduskunnan vastaus EV 104/2015 vp

- 3) tuotteiden varasto sijaitsee, jos hakemus koskee metsämarjojen ja sienten varastointitukea;  
4) mehiläistalouden harjoittajan toimintapiste sijaitsee, jos hakemus koskee mehiläistalouden tukea.

### 22 §

#### *Paikan päällä tehtävä valvonta ja valvonnan laajentaminen*

Maaseutuvirasto valitsee otannalla tilat täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimusten sekä ympäristöön liittyvien lakisääteisten hoitovaatimusten valvontaan. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto valitsee otannalla tilat kasvin suojeleluaineiden täydentävien ehtojen valvontaan. Elintarviketurvallisuusvirasto valitsee otannalla tilat valvontaan muiden täydentävien ehtojen osalta.

### 24 §

#### *Tarkastusoikeus*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, Elintarviketurvallisuusvirastolla, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla, Ahvenanmaan valtionvirastolla, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja aluehallintovirastolla on oikeus suorittaa tässä laissa tarkoitetun tuen ja täydentävien ehtojen valvomiseksi tuenhakijoihin ja -saajiin kohdistuvia tarkastuksia. Jos tuen saamisen edellytysten valvonta tätä edellyttää, tarkastus saadaan suorittaa teurastamossa ja maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavassa yrityksessä.

Elintarviketurvallisuusvirastolla ja Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla on oikeus olla läsnä toisen viranomaisen suorittamissa tuenhakijoihin tai -saajiin kohdistuvissa tarkastuksissa ja seurata niiden suorittamista.

### 26 §

#### *Viranomaisen tiedon- ja avunsaantioikeus*

Viranomaisella on oikeus saada tuenhakijalta tai tämän edustajalta valvonnan suorittamiseksi tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Asiakirjoilla tarkoitetaan myös automaattisen tietojenkäsittelyn avulla tai muulla tavalla luotua tai säilytettyä aineistoa. Viranomaisella on vastaava oikeus saada tietoja teurastamoilta, maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavilta yrityksiltä, eläinjalostustoiminnasta annetun lain (319/2014) 3 §:ssä tarkoitettulta kantakirjaa pitävältä yhteisöltä ja paliskunnilta. Tuenhakijan sekä edellä tarkoitetun teurastamon ja maataloustuotteiden jalostusta tai välittämistä harjoittavan yrityksen on sallittava näytteiden ottaminen tarkastuksen edellyttämässä laajuudessa. Aineisto ja näytteet on luovutettava korvauksetta.

## Eduskunnan vastaus EV 104/2015 vp

### 28 §

#### *Valvonnassa noudatettava menettely*

Valvontaa suorittavalla henkilöllä on oltava Maaseutuviraston antama valvontapassi taikka Maaseutuviraston, Elintarviketurvallisuusviraston, Turvallisuus- ja kemikaaliviraston, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen, aluehallintoviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston antama tarkastusoikeuden osoittava asiakirja. Valvontapassi tai asiakirja on pyydettyessä esitettävä tuenhakijalle tai tämän edustajalle ennen valvonnan aloittamista.

-----

### 31 §

#### *Tuen takaisinperintä*

-----

Jos tuki on myönnetty yhteisesti useammalle tuensaajalle, kaikki tuensaajat vastaavat yhteisvastuullisesti tuen maksamisesta. Takaisinperinnästä luovutaan jos takaisinperittävä määrä on enintään 100 euroa ilman korkoja tuensaajaa ja myönnettyä yksittäistä tukea kohden, jollei 1 tai 3 momentista muuta johdu.

-----

## 8 luku

### **Tukioikeusrekisteri ja maitorekisteri**

#### 41 a §

##### *Maitorekisteri*

Maaseutuvirasto pitää maitorekisteriä maidontuotannon perusteella myönnettävän tuen suunnittelua, hallinnointia, myöntämistä ja valvontaa varten. Maitorekisteri on maaseutuelinkeinohallinnon tietojärjestelmästä annetussa laissa tarkoitettu rekisteri.

Maitorekisteriin voidaan merkitä seuraavat tiedot:

- 1) maitoa tuottavan tilan yksilöintitiedot;
- 2) maitoa tuottavan tilan haltija ja omistaja, yhteystiedot, henkilötunnus tai yrityksen tunnistetiedot;
- 3) tuotetun ja keräilyyn markkinointiin ostetun ja hyväksytyn maidon litramäärä;
- 4) maidon rasvapitoisuus;
- 5) maidon tuotantoajankohta;
- 6) meijerin yhteystiedot ja maidon meijeriin toimittamisen ajankohta;
- 7) kuluttajille suoraan myydyn maidon litramäärä.

Rekisteriin voidaan lisäksi merkitä muita tietoja, jos kansallinen tai Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää ja tiedot ovat välttämättömiä maitorekisterin hallinnoinnin kannalta. Meije-

## Eduskunnan vastaus EV 104/2015 vp

rin tulee toimittaa kuukausittain maitorekisteriin tuottajakohtaiset tiedot maitoa tuottavan tilan mejjeriin toimittamasta maidosta.

Rekisteröityminen maitorekisteriin on maksutonta.

### 42 §

#### *Viranomaisen tiedonsaantioikeus*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, 39 §:ssä tarkoitetulla todentamisviranomaisella, Elintarviketurvallisuusvirastolla, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla, Luonnonvarakeskuksella, Maanmittauslaitoksella, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilla, aluehallintovirastoilla, Ahvenanmaan valtionvirastolla sekä kuntien viranomaisilla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada 41 ja 41 a §:ssä tarkoitetuista rekistereistä niille laissa säädettyjen Euroopan unionin suoria tukia ja maa- ja puutarhatalouden kansallisia tukia koskevien tehtävien hoitamiseksi tarvittavat tiedot.

### 43 §

#### *Tietojen säilyttäminen*

Tiedot säilytetään 41 ja 41 a §:ssä tarkoitetuissa rekistereissä kansallisessa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädetyn ajan tai niin kauan kuin niiden käyttö tukiasetuksen edellyttämässä tukioikeuksien hallinnoinnissa muutoin on välttämätöntä.

### 53 §

#### *Viranomaisen oikeus tietojensaantiin*

Maa- ja metsätalousministeriöllä, Maaseutuvirastolla, Elintarviketurvallisuusvirastolla, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolla sekä muulla toimivaltaisella viranomaisella on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada valtion ja kunnan viranomaiselta sellaisia hakijaa, tämän taloudellista asemaa ja liike- tai ammattitoimintaa tai muuta tuen kannalta merkityksellistä olosuhdetta koskevia tietoja, jotka ovat tukea koskevan asian käsittelemiseksi välttämättömiä.

Maa- ja metsätalousministeriö, Maaseutuvirasto, Elintarviketurvallisuusvirasto ja Turvallisuus- ja kemikaalivirasto saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa Euroopan unionin asianomaisille toimielimille muutoin salassa pidettävän, tämän lain toimeenpanossa saadun tiedon, joka on tarpeen valvottaessa, että Euroopan unionin lainsäädäntöä on noudatettu.

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta 20 \_\_\_\_\_.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin hakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tämän lain 31 §:n 2 momenttia sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2016 tai sen jälkeen haettavaan tukeen tai korvaukseen.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat valvontatehtävät hoidetaan loppuun tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

## Laki

### maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*kumotaan* maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) 27 §, sellaisena kuin se on laeissa 430/2007 ja 283/2008, sekä  
*muutetaan* 3 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1357/2014, seuraavasti:

#### 3 §

##### *Hakijat*

-----  
Nuorille viljelijöille tarkoitettuja tukia voidaan myöntää enintään 2 §:n 14 kohdassa mainitun asetuksen 50 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuksi ajanjaksoksi luonnollisille henkilöille tai näiden muodostamille ryhmille. Jos hakijana on yhteisö, määräysvallan yhteisössä tulee olla yhdellä tai useammalla nuorella viljelijällä. Muille ryhmille tukea voidaan myöntää vain, jos kaikki viljelijät, jäsenet tai osakkaat ovat nuoria viljelijöitä.  
-----

-----  
Tämä laki tulee voimaan      päivänä      kuuta 20      .

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin hakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

-----

## Laki

### Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* Euroopan unionin suorista tuista maataloudelle annetun lain (193/2013) 3 §:n 1 momentin johdantokappale, sellaisena kuin se on laissa 1356/2014, seuraavasti:

**Eduskunnan vastaus EV 104/2015 vp**

3 §

*Tukimuodot*

Aktiivililjelijälle voidaan myöntää ottaen huomioon, mitä horisontaalasetuksen 26 artiklassa säädetään, perustukea, viherryttämistukea ja nuoren viljelijän tukea sekä seuraavia tuotantosi-donnaisia tukia:

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta 20 \_\_\_\_\_.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin hakemuksiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

\_\_\_\_\_

Helsingissä 14.12.2015

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri